

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ק"ב

פרשת זארא

תשפ"ד

תוכן העניינים

- ליל ש"ק וארא תשפ"א
- קידושא רבא וארא תשפ"א
- של"ס וארא תשפ"ב
- ליל ש"ק וארא תשפ"ג
- ליל ש"ק וארא תשפ"א/ מרן הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע
- מוצש"ק וארא תשפ"ג/ הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע

אפשר לקבל הגליון

בארה"ב

בארא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד

אצל הר"ר ישראל נתן בוים הי"ו

בארה"ק

ירושלים

אצל הר"ר זלמן לעווין הי"ו

ביתר

אצל הר"ר אברהם לאנדא הי"ו

בני ברק

אצל הר"ר שלמה לייב לאנדא הי"ו

בית שמש

אצל הר"ר שמחה בונם רוסט הי"ו

חיפה

אצל הר"ר ישראל ברודבקר הי"ו

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ

מרן אדמו"ר

הרה"ק רבי יוסף צוק"ל זי"ע

בן מרן אדמו"ר

הרה"ק רבי מנחם צוק"ל זי"ע

נלב"ע ג' שבט תרצ"ו

נדבת הרה"ח ר' נח גר וויינטראב שליט"א

לע"נ

הרה"ק רבי שמחה בונים זי"ע מאוטואצק

בן הרה"ק רבי מרדכי מנחם מענדל זי"ע

מווארקו

נלב"ע ב' שבט תרס"ז

נדבת נכדו הרה"ח ר' רפאל שלמה קאליש

שליט"א

הר"ר יהודה ווידער הי"ו

בית שמש

לרגל שמחת ההלאקה לבנו נ"י

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ליל שבת קודש

פרשת וארא ג' שבט תשפ"א – הילולת הרה"ק רבי יוסף זי"ע

צער ישראל דבר כן, חזר ונהג עמו במדת רחמים, וזהו ההמשך, ויאמר אליו אני ה', ע"כ.

ואולי נוכל לפרש עוד, בהקדם דברי הזוהר **חדש פר' נח** (מובא בספרי הרבי מלובלין), רבי אליעזר ורבי יהושע הוו יתבי בפלכי טבריא, א"ר יהושע, רבי, למה לא בקש נח רחמים על דורו. אמר לו רבי אליעזר, כי אמר בלבו הלוואי שאבקש רחמים על עצמי להינצל מן הדין, ועל כן חשב שבוודאי אינו יכול להתפלל עבור אחרים, וזה הטעם שלא בקש רחמים עליהם. אח"כ הוסיף רבי אליעזר ואמר, עם כל זה, באמת היה לו לנח לבקש רחמים על העולם, שכן נח

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם. הנה התחיל הפרשה וידבר אלוקים, שהוא מדת הדין, ומסיים ברחמים, אני ה', וב**מדרש רבה**, (ו, א) הה"ד (קהלת ב) ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות, כי מה האדם שיבא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו וכו', והלוא כבר הודיע הקב"ה למשה, שפרעה לא יניחם לילך, ומשה עדיין אמר, למה הרעות לעם הזה, על כן בקשה מדת הדין לפגוע בו, ולכן נאמר, וידבר 'אלקים' אל משה, במידת הדין, אמנם לפי שנסתכל הקדוש ב"ה, שבשביל

לו להקב"ה מי שאומר טוב על בניו, ובכח זה היה יכול להצילם.

והביא ראי' מגדעון שהציל את בני ישראל, במלחמה עם מדין, ואז צעק גדעון לפני ה', כמ"ש ולמה מצאתנו כל זאת ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו אבותינו לאמר, הלא ממצרים העלנו ה' ועתה נטשנו ה' ויתננו בכף מדין וגו'. ויפן אליו ה' ויאמר, לך בכחך זה והושעת את ישראל וגו' (שופטים ו, יג).

וגדעון לא היה צדיק ולא בן צדיק, אך כיון שאמר טוב על ישראל אמר לו הקב"ה 'לך בכחך זה והושעת את ישראל מיד מדין', ומדייק הזוה"ק מהו בכחך זה. ומפרש, בכח זה שאמרת טוב על ישראל, יהא לך כח גדול להצילם ממדין, עכתו"ד הזוה"ק. נמצא שמי שטוען למען כלל ישראל, אפילו אם הוא בעצמו אינו ראוי לישועה, בכל

זאת נחשב לזכות גדולה שמלמד זכות על בני ישראל, וכוחו רב להושיע.

ועל פי זה נוכל לפרש הכתוב, שבתחילה הקב"ה דיבר איתו משפט כיון שדיבר קשות, למה הרעותה, אבל דוקא על ידי זה עצמו, שדיבר בחזקה למען כלל ישראל, בכח זה הושיע את ישראל, ונתהפך כל הגזירה למידת הרחמים, וזהו ויאמר אני ה'.

במדרש רבה (ו, א) הה"ד (קהלת ב) ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות כי מה האדם שיבא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו וכו'. **ובשפת אמת** [תרל"ט] מבאר את טענת משה, למה הרעותה, כי הצדיקים אינם יכולים לסבול הבלי עוה"ז ושקריו, ובעיניהם הוא פלא, איך השקר מתגבר בעולם, ואיך טח עיני אנשים מלהכיר שהכל הבל הבליים.

לא האמנתם וגו'. ובשפת אמת נשנת חרס"גן מבאר, שבני ישראל מושרש בהם האמונה בכח האבות. ואף על פי שבכובד הגלות אין יכולין בכל עת להוציא אמונה זו מן הכח אל הפועל. בכל זאת, עדיין הם בני מאמינים. ומוסיף ואומר, 'וכמו שצריכין להאמין בהקב"ה, אף שאין יכולין להבין את הנהגתו הנעלמת, כמו כן צריכין להאמין בבני ישראל, אפי' שנראין כעורין ושחורין, כמ"ש שחורה אני ונאווה'. וזה מה שטען הקב"ה אל משה רבינו, אף שהם נראים לך רחוקים, הי' לך להאמין בבני ישראל עיי"ש. שכן בני ישראל טובים הם בעצם, וכל החטא הוא רק בדרך מקרה, ולכן בכל עת יכולים הם לקבל על עצמם את דרכי הנהגת הבורא ב"ה.

וטענת משה היתה זעקה נגד כל ההבל וההוללות שישנו בעולם, ועל זה התרעם, הרי גלוי וידוע שהקב"ה בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, ולמה צריך את כל היגיעות וההסתרות וכל הבלי עוה"ז, ובלש"ק: 'ואמירת מרע"ה למה הרעותה. בודאי הם דברי אמת. כי הוא צריך להיות תימה אצל האדם במציאות הרע בעולם'. ומסיים, אבל אחר שמשכיל שהכל הבל, צריך לבטל עצמו להאמין בהבורא ית' שגם זה מנפלאות תמים דעים, וכך צריך להיות, ואין האדם יכול לבוא אל השלימות רק ע"י שמתהלך בכל אלה ההבלים, ומברר הטוב מהרע בעולם.

והן לא יאמינו וגו' ולא ישמעו בקולי. ואיתא בגמ' (שבת צז.) שהקב"ה השיב לו, בני ישראל מאמינים בני מאמינים, ואתה אין סופך להאמין, כדכתיב יען

לקדושה, ולכן מזכירים בכניסת השבת הנס של יציאת מצרים, עכל"ק. וכ"ק אזמו"ר זצללה"ה היה חוזר רבות בדברות קדשו כעין זה.

ונוכל לומר עוד, זכר ליציאת מצרים, שהשבת אינו בא רק 'לזכר' של מעשה יציאת מצרים, אלא על פי המבואר בספה"ק (מצדיקי בית פשיסחא) שבכל שבת נמצא ממש 'הכח' של יציאת מצרים, כי ענין יציאת מצרים הוא יציאה מגלות הדעת, שיוכל לזכור שהקב"ה מחי' ומהוה את הכל, וכן בכל שבת קודש יורד הארה זו, שהנפש יוצאת לחרות ממאסר הגוף, ואף החומר מרגיש מאור קדושת שבת.

(המשך השיחוי"ק וסיפורים מבעל ההילולא בסוף הגליון)

תחילה למקראי קודש זכר ליציאת מצרים (קידוש ליל שבת), ובספה"ק זרע קודש (פרשת בא) כתב על מה שאומרים בנוסח הקידוש, 'תחילה למקראי קודש זכר ליציאת מצרים', פירוש שעתה בשבת קודש, נפתח שער והתחלה, להיות נקרא קודש, אף למי שעד עתה היה משוקע בעבירות, כי השבת מכפר על בני ישראל. ואף למי שנראה על פי שכל והטבע שאי אפשר לו לצאת מעומק הקליפה, גם הוא יכול להיות קודש, ולזה מוסיפים ואומרים 'זכר ליציאת מצרים', שכן גם אז היינו משוקעים במ"ט שערי טומאה, וכמעט שטבעו במצולות, והשי"ת עשה לנו נס, להיות נשארים באמונה. והנה על ידי זה שכבר נפתח השער, כח הנס הזה קיים לעד, ואפשר בכל עת שצריך לעוררו שוב, ובכח זה ניתן לצאת מהטומאה

קידושא רבא

פרשת וארא ג' שבט תשפ"א – הילולת הרה"ק רבי יוסף זי"ע

להשראת השכינה. וזהו שאהרן היה מתפלל תמיד על כלל ישראל, וכיפר עליהן, וקירב עי"ז את כנסת ישראל לאביהם שבשמים. אך משה רבינו היה ענינו להמשיך אורו של הקב"ה לכנסת ישראל, והוריד את השכינה למטה, והביא את התורה לבני ישראל, וזה נקרא שושבינא דמלכא. והנה הגם שעבודת משה היא מדריגה יותר עליונה, אעפ"כ הרי העיקר הוא היחוד של הקב"ה עם כנס"י, וזה הרי נגמר רק ע"י שני כוחות אלו יחד. וזה גם הביאור, בזה שנאמר ששניהם שקולים היו, שלכאורה קשה

הרה"ק הרבי מלובלין (בספרו זאת זכרון) מבאר כוונת משה שסירב לילך למצרים בשליחותו של מקום, וכן מה שביקש שישלחו את אהרן במקומו. שכן אם היה זה מפני כבודו של אהרן בלבד, אינו מובן, וכי משום זה לא ידקדק בכבודו של השי"ת, שציוה לו לילך.

אלא הביאור שמשה רבינו הוא שושבינא דמלכא, מלך מלכי המלכים, ואהרן שושבינא דמטרוניתא, היינו כנסת ישראל, והפירוש, שאהרן תפקידו היה לקרב את בני ישראל, עד שיהיו ראויין

יהא הגאולה בדרגא פחותה, ולמה אנו מבקשים כן, אלא אנו מוסיפים 'ונשובה', שלכאורה הוא מיותר, אלא כוונתינו לבקש בזאת, כי הקב"ה הכל יכול, יפתח לנו פתח התעוררות להיות 'ונשובה', שאנו לבד נרצה לשוב אליו, ויהא נחשב לנו כאילו היה הכל באתערותא דלתתא.

הרה"ק רבי ברוך ממעזיבו זי"ע ביאר על הפסוק ופסח ה' על הפתח (שמות יב, כג) דאי' בחז"ל (מדרש שה"ש ה, ב) שהקב"ה מבקש מאתנו ישראל פתחו לי כחודו של מחט וכו' כלומר שיהיה מעט איתערותא דלתתא, אבל במצרים שראה הקב"ה את ישראל בעומק הקליפה, ברוב רחמיו וחסדיו לא המתין על איתערותא דלתתא, ופסח ה' על הפתח הזה, ע"כ.

למה יצטרכו שני צדיקים באותו מדריגה, אלא הכוונה שצריך את עבודת שניהם, כי זה בלא זה, אינו דבר השלם.

והנה יש וויכוח ידוע בין הקב"ה וכנסת ישראל, מהיכן להתחיל הגאולה, שהקב"ה אומר שובו אלי ואשובה אליכם, ואנו אומרים, השיבנו ה' אליך ונשובה. אבל זה ברור שאם הגאולה נעשה ע"י הקדמת התעוררות של בני ישראל, נעשה הגאולה ביותר תוקף, והוא גאולה שלימה, ועל כן לא רצה משה שהוא שושבינא דמלכא, לפעול את ענין הגאולה, אלא רצה שיהא על ידי אתערותא דלתתא, כלומר שאהרן יתקנם כראוי, ואז יהא ישועה שלימה, ונמצא שכל הסירוב של משה היה לטובת כלל ישראל, שבזה יהא כבוד שמים.

ומביא בשם רבו הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג, שאנו מבקשים מהקב"ה, השיבנו ה' אליך וגו', ולכאורה הרי בזה

זה גם פירש את הפסוק, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך - על ידי שיראו עליך את היראת שמים - ויראו ממך, יקבלו אחרים על ידך יראה. זכותו יגן עלינו ועכי"א.

בעל ההילולא מרן הרה"ק רבי יוסף זי"ע, כשדיבר באסיפת הנעילה בכנסיה הגדולה, אמר בתו"ד, ואיש כי יקדיש, את ביתו קודש לה', כל אחד צריך לתקן את עצמו, ויראה שביתו יהא קודש לה', ובזה יצליח להשפיע על הסביבה, ובדרך

סעודה שלישית

פרשת וארא תשפ"ב לפ"ק

של הסתר, והנה אין בכוחנו להשיג הטעם של ההסתר, אך עלינו לדעת שכלפי שמיא גליא, כי בעת ההוא אי אפשר לו לאדם להתדבק בה, כי אם בזאת המדה שהקב"ה מתגלה לפניו באותו שעה, ואם האדם יש לו דעת, בודאי יוכל למצוא את השי"ת באופן הזה שהותאם עבורו. ומי שאינו רואה את השי"ת בכל הדברים, נקרא שמפריד הדבר מה' ח"ו.

והנה כל אחד ואחד, צריך לבוא בעולם הזה לידי נסיונות, וענין הנסיון הוא, שמסלקין ממנו את הדעת וההתקשרות

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה', וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם. הנה פרשיות אלו הם בעניני הגלות, שהם זמנים שהנהגת ה' בנסתר, כפי ששאל משה רבינו, למה הרעותה לעם הזה, והקב"ה הראה לו את הנהגתו, באומר עתה תראה וגו'.

ובספה"ק מאור עינים האריך, דתוכן גלות מצרים הוא גלות הדעת, כי באמת צריך לקשר כל הנעשה תחת השמש להשי"ת, בין בזמן שהנהגת ה' באופן של חסד ורחמים, ובין כשהיא באופן

לא היה נגאל', מאחר שגם היום, הדעת שלו עדיין במצרים, ע"כ.

והנה בפרשת עקב נאמר 'ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה וגו' ושמתם את דברי אלה על לבבכם' וברש"י אף לאחר שתגלו, היו מצויינים במצות, הניחו תפילין, עשו מזוזות, כדי שלא יהיו לכם חדשים כשתחזרו, וכן הוא אומר הציבי לך ציונים, ע"כ. וכל המפרשים ראו כן תמהו, וכי אין המצוות נוהגים בחו"ל, הלוא חובת הגוף המה. ובספה"ק קדושת לוי (פירושי אגדות) מביא לתרץ דהכא מיירי בשעה שנמצאים בגלות הדעת, כשאינן לו שום הרגשה בנפשו בעשיית המצוות, ומלמדינו התורה שבל יתיאש מכך, אלא בכל זאת יעשה את המצות אף בבלי דעת, וזהו 'הניחו תפילין' אף כשאינן לכם מוחין דגדלות, ובזה

בה', ואז יש לו בחירה של טוב ורע. ובכל זאת יוכל לקבל כח לעמוד בעת הנסיון, ממה שנקבע בלבו בזמנים הטובים, כשהיה לו דעת רחב להתבונן במעשה ה', כיון שאינו סילוק הדעת לגמרי, אלא נשאר אצלו קצת ממה שהכין עצמו.

נמצא דעיקר היציאה ממצרים הוא לצאת מגלות הדעת, ולראות את ה' בכל היצירה. והרשעים שאין להם דעת, עדיין נמצאים במצרים גם כהיום הזה (שהם ב'מיצר ים', שאינם יכולים להיכנס לים החכמה), וזהו שנאמר בהגדה של פסח שבן הרשע טוען ואומר, מה העבודה וגו', כי הרשע מאחר שאין לו דעת, מאד קשה עליו העבודה, שכן אין מרגיש שכל העבודה שנפל בחלקו, הוא חלק מהנהגת הבורא, וזהו התשובה שאומרים לו, 'לי ולא לו, אילו היה שם,

ולזה רצה משה רבינו לבשר להם את הגאולה, כדי להכניס מידת השמחה בבני ישראל, 'זיי זאלן ווערען אויפגעלעבט', ובזה יהא להם כח להכניע את הקליפה של פרעה. אך מכיון שלא רצו לקבל את הבשורה, שחששו שיבא להם מזה תענוג, הפסידו את השמחה, שהיו צריכים לה.

לזה התאונן משה ואמר 'הן בני ישראל לא שמעו אלי' ואף שאכן יש להם בזה כוונה טובה, שכן רוצים לעשות את העבודה בשלימות בלי שום הנאת עצמם. אבל מצד שני נעשה בזה חיסרון גדול, כיון שצריך הנאה ושמחה כדי להכניע הקליפה, וזהו 'ואיך ישמעני פרעה' עתה שלא באו בני ישראל אל השמחה, הרי אין בידי הכח להכניע את הקליפה.

כשיחזור לכם המוחין, לפחות חלק המעשה לא יהיה לכם חדשים.

בנועם אלימלך אומר א מורא'דיגע ווארט בענין השמחה, כתיב ולא שמעו אל משה וגו'. הנה דרך הצדיקים שכל מעשיהם לשם שמים, שאין נותנים לב בגלות לצרות שעוברים עליהם, אלא כל מגמתם לבקש ולהתחנן על גלות השכינה, אשר סובל עימנו יחד בגלות. וכן היה אצל בני ישראל במצרים, שעיקר צערם היה על גלות השכינה. ולפיכך כשבא משה לבשרם שיגאלו מצרת השעבוד, לא הטו אזנם לשמוע אל משה, כי חששו שיהיה להם מזה שמחה להנאת עצמם, ולא לשם שמים. אבל מאידך הכלל הוא, 'כשרוצים להכניע את הקליפה, צריך להיות האדם בשמחה', כי רק בשעה ששורה באדם רוח השמחה אפשר להכניע את היצר.

וזה הפירוש, 'רצון יראיו יעשה' שעושה רצון להצדיק, ואח"כ 'ואת שועתם ישמע ויושיעם' שעי"ז יהא לו מעט הנאת עצמו, ועי"ז הוגבה השמחה אצל הצדיק, ובזה שומר ה' את כל אוהביו 'ואת כל הרשעים ישמיד' שמכניע הקליפה, עכ"ד"ק. הרי לנו שלנצח את היצר הרע אפשר רק מתוך שמחה וטוב לבב.

יתן ה' שנוכל להתגבר על היצר מתוך שמחה והרחבה, ונזכה במהרה לגאולה שלימה אמן.

ובזה מפרש את הפסוק, רצון יראיו יעשה ואת שועתם וגו'. שהקב"ה ממלא רצון הצדיק, ולכאורה איך אפשר שיהיה לצדיק איזה רצון ותאוה גשמית, הלא צריך שלא יעשה שום דבר להנאת עצמו. אלא כך פירושו, שהצדיק כל מחשבתו צלולה וברורה לכבוד שמים. אבל איך יכניע את הקליפה כיון שלא הוגבה השמחה אצל הצדיק, לזה עושה לו השי"ת שיהא לו איזה רצון, והקב"ה עושה לו רצונו, ואז הוגבה השמחה אצל הצדיק, ובזה מכניע את הקליפה.

ליל שבת קודש

פרשת וארא תשפ"ג לפ"ק

יש מצוה של עונג שבת, שניהן מתענגים.

ובזה יתבאר מאמרם ז"ל, כל המענג את השבת, שהיא אכילת מצוה, נותנין לו נחלה 'בלי מיצרים', שהוא בלי מעיק ומצר וצער, כיון שהיא שמחת הגוף והנפש יחד.

וזה מרומז בפסוק, וארא אל אברהם ואל יצחק, הנשמה נקרא אברהם, והגוף נקרא יצחק בבחינת כי 'ציד בפיו', ויעקב מרמז בשעה שיש שמחה לגוף והנפש, שבחינת יעקב מכריע בין שניהם, ולכן נאמר לגבי מצוות השבת,

בתולדות יעקב יוסף (אות א') וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו'. הנה בזמן שהאדם עוסק בענינים רוחניים, כגון בשעת הלימוד והתפלה, הרי זה מזון לנפש ויש שמחה לנפש, אך אין הגוף נהנה מזה, ולכן מרגיש חסרון. ומאידך בזמן שיש שמחה לגוף אזי הנפש מצטערת, ואין דעתה נוחה מאכילת הגוף, נמצא שהגוף והנפש הם שני הפכים, ועונג של זה הוא מיצר וצער לזה, אך בשעה שעוסק בענין רוחני מתוך עונג של מצוה, אזי יש שמחה לגוף ולנפש, ואז הוא שלימות העבודה. ולכן בעת סעודות שבת, שבו

המתנה שהוא התורה, שאין לה שום דמיון בכל חללי דעלמא, ובלשון קדשו 'ואם ירגיש טעם התורה אז יתגלגל בעפר מחמת מתיקות התורה ואהבתה אליה ולהשי"ת, וכמו שכתוב בזהר אורייתא והשי"ת חד', וכשלומד התורה כראוי המה מתוקים מדבש, לכך כתב המדרש, שאם החכם מתעסק בדברים הרבה, יאבד לב מתנה, היינו שאין הלב מרגיש כמה התורה היא מתנה טובה ויקרה, ואפילו כשלומד תורה אין מרגיש בה טעם, ולומד בלא חשק עכתוד"ק.

ולכן צריך ללמוד מתוך הנאה דוקא, שזהו הדרך שיהא הנאה לגוף ולנפש, ובאמת להגיע למתיקות התורה הוא על ידי סבלנות, שלא ירצה רק לגמור את הלימוד, אלא שילמד בבחינת גרסה נפשי לתאוה, שיפנה ליבו מכל דברים המטרידים את דעתו, ויעיין להבין

והאכלתיך נחלת יעקב אביך וגו'. שמאכלי שבת הם עונג ולנפש יחד. הרי לנו ששלימות העבודה הוא בעת שיש לאדם הנאה גשמית מענינים רוחניים.

הרה"ק ר' יענקעלע ראדזמינער בספרו ביכורי אבי"ב, מביא את דברי המדרש, הפותח עם הפסוק 'כי העושק יהולל חכם ויאבד את לב מתנה' ובתחילה מפרש את הפסוק לענין מה שאמר משה 'למה הרעותה', שאסור להרהר אחר מעשה ה' וכו'.

ומוסיף המדרש פירוש אחר, 'כי העושק', מלשון 'עסק' שמי שעוסק יתר על המידה בצרכי ציבור מאבד את מתנתו של הקב"ה, שהיא התורה שניתנה מתנה בלבו של אדם, ומביא הרה"ק מראדזמין, שמכיון שהתורה נקראת מתנה, על האדם להביא עצמו לידי כך שירגיש בלבו, כמה גדול

כשעוסק בתענוגי עולם הזה נמשך אחריהם ח"ו, ומתרחק מהשי"ת. הרי לנו שבכדי להינצל מהיצר צריך ללמוד תורה ולקיים את המצוות מתוך שמחה ותענוג.

בספר **משלי** (יט, ג) איתא, 'אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו', פירוש, בשעה שהאדם הולך בדרך עקום, ואחר כך בא אליו הרעה, אינו מייחס את הרע למעשה עצמו, אלא מהרהר בליבו, על מה עשה ה' ככה, וזועף על ה'.

ובביאורו של הגר"א על ספר משלי (והיא פירוש נפלא מאד) כתב, שכל אדם צריך לילך בעבודת ה' בהדרגה, ולא יקפוץ מעל דרגתו, ואז ילך לבטח דרכו. אך יש אדם שמתחיל ללמוד תורה ולעשות מצוות ואינו סבלן להמתין, ולכן מיד רץ מעל דרגתו, ואח"כ עוזב

היטב, עד שאז ירגיש את מתיקות התורה.

הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, אשר יומא דהילולא דיליה חל בשבוע הבא עלינו לטובה, אמר, שעל ידי מידת השמחה, היינו לשמוח תמיד בכל מצוה שעושה אזי זה שמירה על המחשבות שיהא תמיד בעבודת ה'.

ולא עוד, אלא כשהאדם משמח את עצמו במצוות שעושה, אזי אף אם אחר כך עוסק בעניני עולם הזה כאכילה ושתייה ושאר תענוגים המותרים, כבר אינו מתבלבל מזה, שכן כבר רגיל בתענוג ושמחה של אמת, ולכן מצינו **בחז"ל** (ברכות ט') שאמרו על אחד שזכה להדר במצוה, לא פסיק חוכא מפומיה כוליה יומא, כי השמחה של מצוה משפיע על כל היום כולו. אך אם אינו משמח את עצמו בשמחה של מצוה, אזי

קטן. ובה מבאר את דברי משה רבינו שאמר, המעט מכם וגו' רב לכם בני לוי. שהוכיח להם, שהוא שמח מאד בדרגתו שהוא לוי, ולכן זכה לכל המדריגות, כי חביב בעיניו כל דבר קטן וגדול בעבודת הבורא, ועל כן מה להם לבקש יותר עיי"ש.

בשפתי צדיק מביא בשם הרבי ר' בונם זי"ע, על דברי חז"ל (ברייטא שהקדמונים מביאים), 'העוסק בפרק שירה בכל יום, הוא בן עוה"ב', ובפשטות הכוונה, שחוזר על תיבות השירה מדי יום ביומו, אך הרבי ר' בונם פירש, שהכוונה של שירה בכל יום, היינו בכל מצב, שהאדם רואה תמיד את מעלתו ושהקב"ה בוחר בו לשרתו ולעמוד לפניו, ואומר על זה שירה להשי"ת, יגיע בזכות שירה זו להיות בן עולם הבא. ואף שהאדם

את הלימוד והמצוות מחמת שקשה לו העבודה. וזהו תוצאה של מעשה השטות של עצמו, ואחר כך בא בטענה, על מה עשה ה' ככה הלוא אמרו חז"ל שהבא לטהר מסייעין אותו, וזועף על ה' למה לא סייעוהו, ובאמת הוא מחמת אולתו, שהתנהג בלתי ישוב הדעת.

כי זה הוא עיקר נפילות של האדם כשהוא רוצה רק התוצאה, אך אין לו סבלנות ליגיעה ולהליכה בדרך הנכון, ושמא אפשר להעמיס הדברים בלשון חז"ל 'הבא לטהר', היינו שבא לעבוד בכדי להיות בסופו של דבר טהור, ולא שבא 'להיות טהור', היינו כדי להיות בגמר מלאכה, כי באופן כזה אי אפשר להצליח.

השפת אמת (אשר השבוע היארציט שלו), כותב בפרשת קרח שככל שהאדם עולה במדריגות. יודע יותר להחשיב כל דבר

במרכבתו, וקשר אל העגלה מוזג ישראל, ארענדער שלא שילם חובו, רץ הצדיק לקראת האדון, והיה שם האדונית עם בנם השקץ, והתחיל להלל את השקץ הקטן איך שהוא חכם וטוב ויפה, ונישק לו על ראשו, ואחר כך פנה ראשו לאחורי העגלה, ושאלם מה זאת, אמרו לו זהו בעל חוב בזוי שאינו משלם כבר זמן רב, מיד אמר הצדיק, אכן נכון דבריך, אך אין ראוי שבנכם לרוב עדינות נפשו יראה דברים כאלו, על כן הניחו לו, ואני אשתדל לסדר החוב, וכך שחרר את היהודי, מענשו של הפריץ.

לקראת שבת בבואו לבית המדרש אמר לעצמו, פה שנשק לשקץ יבוא לפני המלך להללו, ובקושי התפלל מנחה טרם עבר זמנו, אך לפני קבלת שבת חשב שוב איך אוכל להודות ולהלל לה' בפה זו, עד שנזכר ואמר, הלוא מצאנו

לפעמים נופל ממדרגתו, ונמשל לבהמה וחיה, בכל זאת יעמול ליתן שיר ושבח להשי"ת באותה בחינה שהוא נמצא בו, ועל ידי זה יצא מאפילה לאור גדול, ע"כ.

ובחז"ל שהכלבים זכו לומר שירה, אף שכתוב עליהם 'והכלבים עזי פנים' משום שאין הקב"ה מקפח שכר של כל בריה, והכלבים בליל יציאת מצרים לא נבחו כדכתיב ולכל לבני ישראל לא יחרץ כלב לשונו, וכן זכו בשל כך שיעבדו עמהם קלף לספר תורה. הרי לנו שאף בכלב אפשר למצוא זכות שיזכה לדברים גדולים כל שכן אדם מישראל שאפשר תמיד למצוא בו מעלות רבות ורמות.

רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, היה עוסק רבות בפדיון שבויים, פעם בערב שבת קודש אחת ראה שאדון הכפר נוסע

תאכלו, מי שרואה שאין בשרו ראוי לעבודת ה' והוא בבחינת טריפה, אזי העצה לכך הוא, לכלב תשליכון אותו, שילך ללמוד מהכלב, שאף שירתו חביב לפני השי"ת].

ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים
ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים
אשר שם לפרעה. והקשה בקול שמחה למה נאמר 'על דָּבָר' הצפרדעים, וכן 'אשר שָׁם לפרעה', אשר יש בו משמעות שאין רצונו רק בגמר המכה מהיום והלאה. אלא שיש לו טענה על עצם המכה שעשו לפרעה, וצ"ב.

ומתריץ הענין הוא כך, שכאן מלבד עצם עזיבת הצפרדעים, הוסיף משה מדעתו ואמר לפרעה התפאר עלי 'באיזה זמן' יעזבו, ועל זה היה עתה עיקר התפלה, על קביעת הזמן אשר ייעד לפרעה, ולא

שאף הכלבים אומרים פרק השירה, בואו נשתחוה ונכרעה וגו', על כן גם אני אוכל לעמוד לפני המלך להללו, ואז פתח בשמחה 'לכו נרננה'.

[ובשבת התאחדות פרשת בא תשפ"ג בעיר בראכפעלד בארץ הקודש, חזר רבינו שליט"א על ענין זה, והוסיף לאמור: כ"ק אזמו"ר זצלה"ה סיפר אודות הבעל תשובה 'דאקטער גארדען', שנתקרב על ידי המגיד הרבי ר' בער ממעזריטש זי"ע, בימים ההם הדרך אצל ה'עובדים' היה להתפלל ביערות, פעם הלך המגיד ממעזריטש ביער, ושמע איך שהדאקטער מתפלל ואומר בהתלהבות, 'תהילת ה' ידבר פי, ויברך כל בשר' ופירש הדאקטער, 'כל בשר', 'אפילו אזא טריפה'נע שטיקעל פלייש ווי יאך בין'...]

ובצחות אפשר לבאר בדרך דרוש, את דברי הפסוק, ובשר בשדה טרפה לא

שיהא ברור שהכל הוא מה'.

ויצעק משה אל ה'. הנה בגמרא אמרו (ברכות כד, ב), המשמיע קולו בתפילתו הרי זה מקטני אמונה, **וברש"י** (ד"ה הרי) שחושב שאין הקב"ה עונה לחש. **הרה"ק ר' צדוק זי"ע** (קונטרס ספר הזכרונות - מצוה א'), שבוודאי אין הדברים לפתאים שחושבים, שהשי"ת לא ישמע קול נמוך, ורק כשמרים קולו אזי שומע, מחשבה כזאת אינו חסרון באמונה אלא טפשות בעלמא. אלא הכוונה הוא, שהוא מקטני אמונה בעצמו, היינו כשרואה שמתפלל בכל יום ועדיין לא נענה, אינו מאמין שתפילתו רצויה ומתקבלת. ולזה אכן צריך אמונה גדולה, שאף על פי שאינו רואה קבלת תפילתו ושנעשה רצונו, בכל זאת יאמין שהשי"ת שומע תפילת

על המכה עצמה. ובזה יובן מה שהתפלל משה, 'על דבר' הצפרדעים, היינו לא על עצם המכה אלא על הזמן שהבטיח, ולפי פירוש זה, התיבות 'אשר שם לפרעה', הכוונה על משה רבינו, שמשה רבינו החליט כן, ועתה הכל יבוא על נכון.

ובהמשך לדרך זה, מבאר הרבי ר' בונם למה השתמש כאן משה רבינו בתפלתו בלשון 'ויצעק', אשר לא נזכר לשון זה בתורה רק בקריעת ים סוף, אלא הטעם בזה, כיון שאמר מקודם לפרעה, התפאר עלי למתי אעתיר לך להכרית הצפרדעים, וכאמור שקביעת הזמן להסרת הצפרדעים היה של משה לבדו, ונתן הבטחה בלא להזכיר שאין כוחו אלא בפה, להתפלל לפני ה', לכן נקט בלשון 'ויצעק', כאילו התחרט על מה שאמר התפאר עלי בלא להזכיר שם ה', ולכן שהתאמץ בתפילתו בדרך צעקה

קוצר רוח רומז לקטנות האמונה, שאין לו אמונה בעצמו שגם הוא חביב וחשוב בעיני השם יתברך, ולכן כל העבודה אצלו הוא בקושי ובעצלתיים. אך אם היה לו אמונה, לא היה צריך להתאמץ כל כך בעבודתו, כי האמונה היה מסייע בעדו.

וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו אני ה' (ו' ב). הפסוק התחיל במידת הדין, וידבר אלוקים, וסיים במידת הרחמים, אני ה', ובמדרש שתחילה נהג בו במידת הדין כראוי למהרהר אחר מעשי ה', אך כיון שכל ענינו היה טובתן של ישראל, נהג ה' עימו במידת הרחמים.

ובקול שמחה פירש, שמדת הדין, היה כלפי צבאי מעלה, להורות כי מלך במשפט יעמיד ארץ, אך למשה עצמו אמר בדרך רחמים, ועדיין צריך ביאור.

כל פה, ואינו דוחה אפילו עני במעשים ובדעת.

וזה המשמיע קולו בתפילה, מיירי כשבא מצד העדר האמונה בתפילתו שפועלת, ועל כן מתעורר בהשמעת קולו וחושב אולי בזה יעורר רחמים יותר, וזה חסרון אמונה, כי באמת צריך להאמין שהשם יתברך שומע תפילת כל פה, לכל אחד כפי מה שהוא, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני.

ומסיים דבריו, 'ודברים אלו עיקר גדול בהתחזקות האמונה, להאמין שהשם יתברך משגיח עליו עם קטנות מדרגתו כמו שהוא משגיח על הגדול שבגדולים, כי לפניו הכל שוים, וכל קטנות האמונה בא על ידי הייאוש בעצמו' עכל"ק.

ובספרים הק' פירשו בדרך זה את הפסוק, 'מקוצר רוח ומעבודה קשה',

במידת הדין, המורה שכל מעשהו באמונה, ועל ידי זה הרגיש משה שאכן לא היה ראוי לו לדבר כך אל השי"ת, ומעתה נתיירא מאד פן איבד עולמו, על כן נתגלה לו השי"ת במידת הרחמים, שאל יתיירא, כי יודע בו שבאמת אין לו שום תרעומות בעומק לבו, וזהו שאמר לו אני ה'.

אא"ז בעל ההילולא הרה"ק רבי יוסף מאמשינאווי זי"ע, ביאר את הג' דברים שנתקשה בהם משה, מטבע, מנורה, וחיידוש הלבנה, ופירש דהכוונה, שנתקשה משה על שלושה תקופות קשות לכלל ישראל והיה מצטער איך יעמדו בהם, מטבע רומז לזמן של המן הרשע אשר נתן לאחשוורוש עשרת אלפים ככר כסף. מנורה, רומז ליוונים בזמן בית שני. וקידוש החודש, רמז על

ובמי השילוח מביא בדומה לזה ומוסיף לבאר, שזה כמו אדם שכועס על אוהבו, וכאשר רואה שמפחד, אזי מרמז לו שכל כעסו אינו אלא מבחוקן, כדי שישפר את דרכו, וזהו ויאמר אליו אני ה', היינו שלחש לו שהוא מלא רחמים ואינו בכעס ח"ו, ואל תירא ואל תחת.

ובנו הרה"ק **בעל הבית יעקב** (אות ט') ביאר עוד יותר, ופותח בשאלה, איך יתכן שמשה יאמר למה הרעותה, והלוא יודע הוא אשר מאיתו לא תצא הרעות וגו', אלא באמת בעומק לבו לא היה למשה שום תרעומות ח"ו על השי"ת, אלא היה אוהב את ה' בכל לבו ונפשו. וכל מה שנפל לפיו לדבר כן, לא היה כלל מצד נפשו, אלא היה על ידי השפעה חיצונית של דתן ואבירם שהכניסו בו רושם כזה, על ידי גודל התרעומות שלהם שאמרו ירא ה' עליכם וישפוט וגו', לכן דיבר עימו ה'

וירידות, עכת"ד. ולכן בביאת הגואל
יהא אורה כאור החמה ודו"ק.

ומוסיף ר' צדוק זי"ע, אמנם גם בזמן
שאינן נרגש על הארץ אור הירח, באמת
יש לה אור, אלא כשמוכה לחמה פניה
המאירים למעלה, ואין נראה לאדם, כן
נמי כשיש חסרון בישראל הוא רק נראה
לנו כחסרון אבל באמת אין חסרון כלל.
ואף כשיש ליקוי לבנה, שאז אכן אין לה
שום אור, הרי זה רק לזמן מועט, מפני
שבאותה שעה קלה, הארץ מפסיק בינה
לבין החמה, וכן הוא לפעמים אצל בני
ישראל שהגוף מעכיר ומאפיל את אור
השם, אך זה רק לזמן מועט, ומיד חוזר
ומאיר.

וידבר אלוקים וגו' וארא אל אברהם
וגו'. ה' דיבר עם משה במידת הדין על
שאמר 'למה הרעתה' וגו'. בדברי

חבלי משיח קודם שמצפים שיתגדל
ויתרומם קרן עם ישראל, ויהי אור
הלבנה כאור החמה וכאור שבעת ימי
בראשית, והראה לו הקב"ה לבנה
בחידושה, ישועתן של ישראל שנזכה
לה במהרה בימינו.

ובספר רסיסי לילה (אות כה) שהשמש
והירח רומזים להקב"ה וכנסת ישראל,
שכנסת ישראל נמשל לירח שמקבלת
אורה מן החמה, והנה יש ענין מיעוט
הירח, שהוא מילוי וחסרון של אורה
בכל חודש, וכן הוא נמי טבע בני
ישראל, שיש להם עליות וירידות, היינו
שיש להם חסרונות שצריך למלאותן,
והחסרון נעשה על ידי זה שיש יצר הרע
שצריך להתגבר עליו, וזהו סוד הענין
שהביאו חז"ל (שבועות ט, א) שאומר הקב"ה,
הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח).
ולכן אין האדם עומד לעולם במצב
אחד, אלא בכל עת יש לו עליות

היינו אף שהעבודה היא קטנה לפי רוממותו, אף על פי כן היא חביבה לפניו, זהו הפירוש שאמר לעולמו די, שהוא מסתפק במעט שאפשר לאדם לעשות מתוך חשכות העולם, ומקבל העבודה אפילו משפל שבשפלים.

וזהו שנאמר וארא אל האבות באל שדי, כלומר שאף האבות הקדושים אלמלי באתי עמהם בדין לא יכלו לעמוד מפני תוכחה (ע' ערכין יז, א), אלא שעל זה יש את השם שד"י, שאני מסתפק בעבודתם. וממילא אין לך להצטער ששלחתי אותך, כי גדול וקטן שוה אצלי.

אמנם אף שבעיני השי"ת הוא חשוב ומקובל ומרוצה כל עבודה זה מצד השי"ת, אולם האדם מצידו צריך תמיד להשתדל להוסיף בעבודה.

ישראל מביא מזקינו הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר זי"ע, שביאר טענת משה רבינו, שכיון שהיה שפל בעיני עצמו, לכן חשב שכיון שהשליחות נעשה על ידו, על כן נתגשמו הדברים ולא נתקיימו, אך באם היה השליח איש צדיק, היו הדיבורים עושים רושם להביא את הגאולה ממצרים. וזהו שטען, 'למה זה שלחתיני', היינו למה בחרת דוקא בי להיות השליח, ע"כ.

אך באמת תשובתה בצידה, בהקדם דברי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שאמר שמיום בריאת העולם לא היה עדיין שום נברא שעבד את הבורא יתברך כראוי לו. אלא כל מה שמתקבל עבודת ישראל הוא רק מצד זה שהקב"ה בחר בעבודתינו הדלה, וזה מרומז בהשם שד"י שאמר לעולמו די,

מרן הרה"ק רבי יוסף זי"ע

ליל ש"ק וארא תשפ"א לפ"ק

בעל ההילולא מרן הרה"ק רבי יוסף זי"ע נולד בשנת תרל"ח, מספר ימים קודם הסתלקותו של זקינו הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע, ששהה באותם ימים לצרכי רפואה בעיירת המרפא מעראן שבאיטאליע. כידוע היו כאלו שניסו להניאו מנסיעה זו, שכן במצבו הקשה לא היו בטוחים שיעזור הנסיעה לשם. אך בכל זאת נסע, ואף התבטא לפני מקורביו, אינכם יודעים כמה נשמות ממתינים לי שם. נכדו בעל ההילולא פירש את טעם הנסיעה של זקינו למעראן, גם על פי פשט, שחשב זאת לנכון, מחמת חובת ההשתדלות לרפואה.

כשנולד הבעל הילולא קיבל אביו הרה"ק רבי מנחם מברק ממעראן, בו כותב אביו לאמור: ראות פניך לא פיללתי, והנה הראה אותי אלוקים גם את זרעך" - "ויקרא שמו יוסף...". ועל פי מכתב זה נקבע שמו כך.

בימיו כשהיה רב באוסטראווע, היה שם חבורה של מחללי שבתות שרצו לפתוח תיאטרון לעשות הצגות וכן חילולי שבת, ובעל ההילולא לחם נגדם בכל עוז, וקבוצה ההוא אף שלחו אליו חבורת רוצחים לאיים עליו,

ולא נרתע מהם, ואף אביו הרה"ק רבי מנחם זי"ע שלח לו שלא ימשיך למחות בזה מפני סכנת נפשות, אך הוא אמר, איך קען נישט פועל'ן ביי מיר, להרשות כזאת. ובכל עת שאני הרב כאן, לא יהא כזאת. וכך הוה.

דרכו של זקני אדה"ז רבי יעקב דוד זי"ע הי' לנסוע לעיירות לקרב אנשים לדרך החסידות ועשה חסידים גדולים כמו ר' אברהם סגי נהור ועוד.

ר' אברהם סגי נהור הי' אחד מגדולי הדור בזמנו, והיה סגי נהור מעת היותו בן ג' שנים, ונעשה גדול מאוד בתורה, שכן היה איש חזק והיה תופס אברך בידו עד שלא היה יכול להשמט ממנו, והיה צריך לומר לפניו דפים גמרא, והיה לו ראש חריף ואחר שלמדו לפניו פעם אחת כבר הבין וזכר הכל. (וכמה פעמים בדברים קשים היו צריכים לומר לו שני פעמים וכמה פעמים ג' פעמים אבל יותר מזה לא היה צריכים כלל, וזה היה בין בנגלה ובין בנסתר).

ובשעת התנאים של אזמו"ר רבי יוסף זי"ע שהתקיים בקוטנא אצל זקן הכלה הגאון רבי יהושע מקוטנא לקח עימו מרן אזמו"ר רבי מנחם זי"ע את ר' אברהם סגי נהור כיון שהיה נצרך לבריות (אך בסוף ימיו נעשה נגיד), ורצה שהגאון מקוטנא ישוחח עימו בדברי תורה ויראה ואז יבואו לו לעזר העשירים המקורבים לרב מקוטנא.

ואכן בעת שדיבר הקוטנע'ר גאון עם ר' אברהם בדברי תורה התפעל מאוד ואמר, 'דער איד קען דאך לערנען'... והביא בשבילו כסא גדול (פאטע"ל) לישב עליו.

פעם ביקר ר' אברהם סגי נהור בבית אחד מידידיו, וכיבד אותו בכוס טיי, ור' אברהם הגביה הכוס, ואמר שהכוס לא נטבל, ושאלו אותו 'פון וואנען ווייסט דו?' והשיב לו בפשטות, דאיתא דקודם שיאכל אדם או ישתה, צריך לצייר לפניו שם הוי', ואם הוא לא מצוייר אצלו, מובן שהמאכל אינו בסדר, וכי איזה טרפות כבר יכול להיות בכוס טיי, אלא בוודאי שהכוס לא נטבל.

באחד הימים בא אזמו"ר אדה"ז רבי יעקב דוד לאוסטראווע לשבות שם שבתו, וכאמור היה דרכו לקרב אנשים לחסידות, על כן עשו לו המתנגדים רדיפות גדולות והלשינו עליו לפני השלטונות, וכוונתם בזה הי' לטובה שחשבו שדרך החסידים הוא מכת ש"ץ רח"ל, עד שהוצרך לברוח משם עוד לפני שבת, לעיר ראז'אן הסמוכה.

והרה"ק רבי יוסף זי"ע בעל ההילולא כשהיה בן כ"ח, הוכתר כרבה של אוסטראווע. במעמד ההכתרה, סיפר אביו אזמו"ר רבי מנחם זצ"ל על בריחתו של אביו מאוסטראווע מחמת רדיפת המתנגדים, וסיים, עתה במנותכם את בן-בנו, לרבה של אוסטראווע, נתקן העוול ההוא.

שמעתי מכ"ק אאמו"ר זצללה"ה הכ"מ, שפעם הגיע בעל ההילולא זי"ע לבקר בביתו של ה'כלי חמדה' הגאון רבי מאיר דן פלאצקי זצ"ל שהוא היה הרב באסטראווע לאחר רבנו, וביקש הכלי חמדה מב"ב להגיש כוס טיי, אך השתיה התמהמה להגיע, והבין רבינו בחכמתו שבוודאי יש מחסור בסוכר מחמת חיסרון כיס, ושם על השולחן היה באותה שעה

כרכים חדשים של הספר כלי חמדה שיצאו ממכבש הדפוס, והביט בהם ושאל כמה עולה 'א זאץ' [סט] ומיד שילם עליו, לאחר כמה דקות הגיע הטיי.

וזהו אשרי משכיל אל דל, משכיל מלשון שכל, שעוזר לשני עם שכל, כדברי המדרש (ויקרא לד, א) אמר ר' יונה, אשרי 'נותן' לדל אין כתיב כאן, אלא אשרי 'משכיל' אל דל, הוי מסתכל בו היאך לזכות עמו וכו' עיי"ש.

באחד השנים ביומא דהילולא ג' שבט נכנס יהודי אל כ"ק אאזמו"ר זצללה"ה, והיה זקוק לאיזה ישועה, והודיע שלא יצא מן החדר עד אשר יקבל הבטחה שיוושע, אמר לו אזמו"ר: היינט האסטו א בעסערן קליענט, דו דארפסט מיר נישט בעטען, היינט איז דאך דעם טאטענ'ס ז"ל יארצייט, דער אייבישטער זאל העלפען אין זיין זכות זאלסטו געהאלפען ווערען...

אחר הברלה

מוצש"ק פרישת וארא תשפ"ג לפ"ק

השבוע היארצייט של הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל היה אוהב ישראל גדול ועסק רבות במעשי צדקה וחסד ופדיון שבויים, היה תלמידו של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע.

ענותנותו היה לשם דבר, וכשהיה חותם שמו היה מוסיף 'השפל באמת'. פעם אמר, עם עשרה 'פשוטע יודען' אפשר להתפלל ב'מנין', אך עם תשעה 'משה לייביס אי אפשר... ובדרך זה אף פירש את הפסוק, ובני ישראל פרו וישרצו וירבו, דהיינו כשבני ישראל הרגישו 'גדלות', ויעצמו 'האבען זיי זיך געשטארקט' ב'מאד מאד', בענין של 'מאד מאוד הוי שפל רוח'.

פעם כשפיזר סכום גדול לצדקה, באו ואמרו לפניו שהנצרך ההוא שקיבל את המעות הרי אינו ערליכע ומעשיו אינם כהוגן, ואם כן למה אתה מפזר עליו כל הונך, ענה להם ר' משה לייב, בכך שאני נותן צדקה לאיש אשר

איננו טוב, הקדוש ברוך הוא ידין אותי מידה כנגד מידה, ויתן לי גם כן, הגם שאינני טוב...

*

הרבי ר' בונים זי"ע נתקרב לדרך החסידות, אצל הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, כי דרכו מאד מצא חן בעיניו של הרבי ר' בונים, אך באותו תקופה עדיין לא היה ניכר מבחוץ שנעשה חסיד, ורק לאחר הסתלקותו של רבי משה לייב זי"ע נסע הרבי ר' בונים זי"ע באופן גלוי אל המגיד מקאז'ניץ זי"ע.

אגב, המגיד זי"ע קירב עד מאד את הרבי ר' בונים, על כן אזור אומץ וביקש ברורות מן המגיד, שרצונו להרגיש תיכף את ה'אור' שאפשר להשיג כאן, צוה עליו המגיד שיבוא עמו להמקוה, וצוה לו לטבול, ואכן קיבל אז הארה גדולה, מאורו של החסידות. בהמשך אמר לו המגיד, כי שורש נשמתו אצל הרבי בלובלין.

פעם בא לפני הרה"ק ר' משה לייב זי"ע בעל עבירה ואמר שרוצה לשוב, אך אינו יודע איך איש עם כל החבילות שיש לו רח"ל, אפשר לו לתקן. אמר לו הרבי דבר נפלא בדרכי העבודה: דע לך, די גרעסטע בלאטע, אז מיגיסט נישט צו קיין וואסער, טריקנט זי זיך אויס...

חדא זימנא אמר, הנה כל האיברים יש להם 'שמירה', הפה יש לו שפתיים, כן יש עפעפים לעינים, וכן האוזן נמי יש להם שמירה על ידי האצבעות

וכו', אך ה'מחשבה' לכאורה אין כל שמירה, אך באמת גם לה יש שומר, והיא מידת השמחה, שהוא שמירה על המחשבה.

פעם עמד הרה"ק ר' אייזיק'ל קאליבער על יד הרה"ק ר' משה לייב זי"ע בשעה שעמד בתפילה, ושמע איך שאומר קרבנות ברוב מתיקות, ובשעה ששמע אותו אומר 'את הכבש האחד תעשה בבוקר, ואת הכבש השני תעשה בין הערביים', בא ר' אייזיק'ל לידי התפעלות גדולה, כי ממש הרגיש איך שהוא נמצא בבית המקדש, והכהנים מקריבין את קרבן התמיד, תיכף לאחר התפילה ניגש אל הרה"ק מסאסוב ושאלו, פון ווי נעמט מען אזעלכע שעפסעלעך? ... ענה לו קצרות, בניקלשבורג, ומאז נסע ר' אייזיק'ל קאליבער להרבי ר' שמעלקא זי"ע.

כמו כן מסופר אודות גודל התלהבותו, שבשנה האחרונה לחייו, בשבת קודש פרשת בא, היה ליבו מלא התפעלות מהארת חג הפסח, ובלא מתכוין המשיך אחר התפילה בקריאת 'הלל' עם ברכה.

*

קודם הסתלקותו לפני יציאת נשמה, פירש את החרוז הנאמר בימים נוראים, 'לקונה עבדיו בדין, לרחם עמו ביום דין'. ויש להבין מה השייכות ביניהם, אלא אמרו חז"ל (קידושין כ, א) כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו. וכתבו התוס', שאם אין לו אלא כר אחד, על כרחך צריך ליתנו לעבדו עיי"ש, ועל פי הדברים האלו נמצא, דאף אם ח"ו בני ישראל הם

בבחינת עבדים, הרי הם בכל זאת בגדר 'עבד עברי', ועל כן צריך למלא כל משאלותם לטובה כראוי לאדון האדונים. ובלמוד זכות זה יצאתה נשמתו בטהרה.

פעם השיא חתן וכלה עניים ודאג לכל מחסורם והזמין את מיטב כלי הזמר וכן כל הוצאות החתונה היו עליו, ושמח רבי משה לייב עד מאד, שזכה במצוה גדולה של הכנסת כלה, ובעת שניגנו הכליזמר ניגון אחד, פנה להעומדים סביבו ואמר: הלוואי, כשיגיע יום פקודתי, יוליכוני בניגון הזה לבית מועד לכל חי.

הדבר נשתכח לגמרי מן הלב, אך מה עשה הקב"ה, בבוא יום הסתלקותו, אותם מנגנים של החתונה ההוא, נסעו לשמח חתן וכלה איזה עיירה אך באמצע הדרך טעו בדרכם, והגיעו למקום ההלוייה של הרבי, ובאותו שעה נתעורר בזכרונם הדברים ששמעו מפה קדשו באותו חתונה, ונזכרו בניגון שהיו מזמרים אז, וקיימו דבריו לנגן השיר הזה בדרכו לארץ החיים, לקיים מה שנאמר, והלך לפניך צדקך.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך א פרייליכע וואך א לעכטיגע וואך.

מייסד: ר' אהרן

בית המדרש דחסידי אמשינאון

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עולו ואתכבשו להילולא דצדיקיא

הננו להודיע את סדר הזמנים

בשב"ק פרשת וארא ג' שבט

הילולת מרן האדמו"ר

הרה"ק רבי יוסף זי"ע

4:31.....הדלקת נרות.....

5:10.....מנחה ערש"ק.....

9:00 .....עריכת השלחן ליל ש"ק.....

שטעלן וויין יפנה אצל ר' יצחק מאנדלבוים הי"ו

347-668-1972

9:15.....שחרית שב"ק.....

קידושא רבא אחר התפלה

5:00.....מנחה ושלוש סעודות.....

9:45.....מלוה מלכה.....

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

בית המדרש החסידי
אמשינאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בעזהש"ת

ערש"ק פרשת וארא תשפ"ד

ברכתכם מבית ה'

כשמחה רבה בהדרת כבוד
הננו מקדמים בזאת בברכת

ברוך הבא

את פני אורחנו הדגול

כ"ק מרן אדמו"ר

מאמשינאוו בית שמש שליט"א

אשר לרגל האי שבתא דריגלא הילולת

מרן הרה"ק רבי יוסף זי"ע ועכי"א

ישבות בקרב קהל עדתנו

יהי בואו לברכה

ולהרמת קרן התורה והחסידות

חבורת זרע יצחק

ע"ש הרה"ק רבי יצחק מאמשינאוו זי"ע

בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו להודיע כי לרגל יומא דהילולא של

מרן אדמו"ר הרה"ק רבי יוסף זי"ע

החל בעצם יום השבת

תתקיים

שבת התאחדות

בעיר ביתר עילית ת"ז

התוועדות בליל שבת קודש

בבית הרה"ח ר' יוסף לאנדא שליט"א

סעודת הילולא ורעווא דרעווין

בבית הגה"ח רבי ישראל משה האפשטיין שליט"א

חדב"ן כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

מוצש"ק סעודתא דדוד מלכא משיחא

בהשתתפות זקני אנ"ש

בעיה"ק ירושלים ת"ז

בביהמ"ד זוטשקא רח' ברוכים 12

בשעה 9:15

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן